

ТОШКЕНТ ҲАҚИКАТИ

ШАХРИМИЗ ИСТИҚБОЛИ

Янгиёул пайвасал фабрикада сайлов олдди йилгилик бўлиб ўтди. Мехнаткашлар депутатлар оёбаст совет депутатлигини илгор ичичи Г. Н. Пивич номзоди кўрсатилди.

Шунингдек мехнаткашлар депутатлигини оёбаст совет депутатлигини Ороилликте райониди «Кўзил Эбестикон» колхозининг авзоси М. Эршавна, Чирчиқ пайвасал фабрикасининг таёрловчици И. А. Стржиак, Кўйи Чирчиқ райониди «Эбестикон ССР беги йилгини» совоксининг бригада болшинг машхўр мехнаткаш С. Чачи нэи лешадималар номзоди хэи

ИККИ ҚАҲРАМОН

нингиз
қувончи
қувончи
пайтда.
хур-
ир зум
итти-
ча бор.

ШАҲРИМИЗ ИСТИҚБОЛИ

(Боши 1-бетда).

ана шу корхоналар номи билан боғланган. Булар одамларга нур, иссиқлик ва қанноқ сув берган, мотор ва машиналарга катта куч бағишлаган биринчи Ангрэн ГРЭСидир. Биринчи ГРЭС деярли минг маъноси бор. Маълумки, қуввати 2 миллион 400 киловатт бўлган янги энергостанция — Янги Ангрэн ГРЭСини қуриш бошланди. КПСС XXV съездида ана шу ҳақда таъкидланган эди. Ҳамшаҳарларимиз унинг беш йиллик энергетикасининг таъинини бунёд этиш шарафига уларга нисбат қилинган билан фахрланишлар. Бу ўринда шунинг таъкидлаш лозимки, Янги Ангрэн ГРЭСини қуриш учун келган бинокорларнинг кўпчилиги биринчи станция қурилишида ишнинг бошидан охиригача меҳнат қилган эдилар. Бетончилар бригадир, III даража «Меҳнат шuhrати» ордени кавалери ветеран Қайом Нишонов шулардан биридир. Ёдгорлик тоши остига кўтилган келажак авлодларга мурожаат ёзилган келажак авлодларга мурожаат эди. Келажакда кўндаланга кўндаланга эди: «Бу ерда партия ва халқ иродаси билан Янги Ангрэн ГРЭС қурилади». Шу кўндаланга Улуғ Октябрьнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақалашаётган Х. Нишонов бригадаси қурилишда яна доврў қозонмоқда. Бу бригада ҳар ойлик планини 120—130 процент қилиб бажармоқда. Ветеранларимиз жуда яхши меҳнат анъаналарига содиқ бўлиб қолмоқдалар, жоннажон шахримиз шухратини ҳамон оширмоқдалар.

Ангрэн Фақат «Ўзбекистон қочегаркиси» деб аталадими. Бу ерда биринчи келган кишиларни қуришлар катта миссияларда олиб бориётганлиги ҳайратга солади. Ҳамшаҳаримизларнинг ҳайратга солади, қўриқчиларимиз бормоқда. Биринчи тўққизинчи беш йиллик давомда олиш мумкин. Бу беш йиллик давомда 208,8 миллион квадрат метр шинам турар-жойлар фойдаланишга топширилди. 6912 уқувчиға мўлжалланган 3 та янги мактаб, 2380 ўринли 9 та болалар боғчаси, поликлиникаси бўлган шифокана, 800 ўринли яна бир кинотеатр фойдаланишга топширилди. Турар-жой ва маданий-маиший биналар қурилиши ҳақда сўраётларда давом этмоқда. Яқин вақтлар ичига 2 та катта маданият

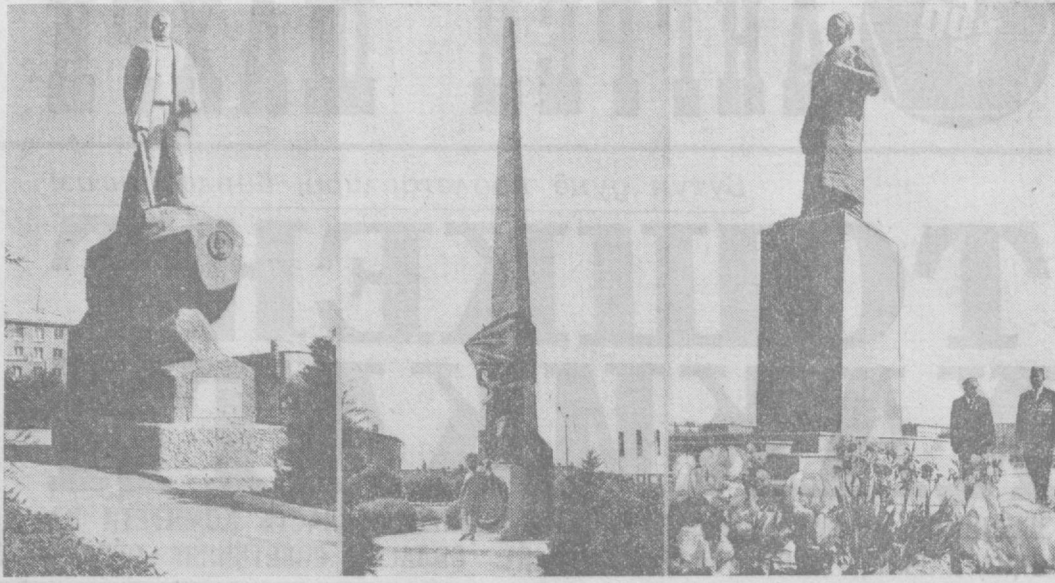
марта ортади. Унинг беш йиллик давомда корхоналар асосий саноат ишлаб чиқариш фондлари составини шифат ва сон ҳисобидан ўзгартирди. Керамик плиталар ишлаб чиқариш бир миллион квадрат метрдан 1,8 миллион квадрат метрга кўпайди. Бу деган сўз комбинатда ишлаб чиқариш ҳажми 10 миллион сўмга ортади. Бинокорлик материаллари комбинатда эса ишлаб чиқариш ҳажми 2,7—3 миллион сўмга кўпайди. Улуғ Октябрьнинг 60 йиллигига янги сўз заводининг ишга туширилши муносабати билан сўз маҳсулотлари ҳажми уч-тўрт баравар кўпайди. Қўриқиб турибдики, ангрэнликлар олдига ҳал этилиши керак бўлган катта ишлар турпти.

Унинг беш йиллигининг дастлабки кўндаланга бошлаб ангрэнликлар шаҳар партия ташкилати етакчилигида янги марраларни эгаллашга киришди. Шаҳарда асосий партия ташаббуслари, илгор тажрибаларини кенг ёйиш, социалистик мусобақани кўнатириш борасида катта ишлар қилинди. Бинокор Д. Засулин, керамик Т. Маджидов, кенчи ва шахтёр Х. Алиқул-ов, А. Маматовларнинг номилари ҳаммага яхши таниш бўлиб қолди. Уларнинг бир беш йилликда икки беш йиллик топширигини бажариш юзасидан бошлаган ташаббуси ҳамма жойда қўллаб-қувватланмоқда. Юзлаб илгорлар, ишлаб чиқариш маъшала-ри уларнинг қаққиринига жавобан беш йиллик программани мўддатдан илгари бажаришга киришди.

Юбилей олд мусобақасининг пешқадамлари эришган қувончли натижаларини шу йилнинг биринчи кварталда яқинлари кўрсатиб турпти. Утган уч ой ичига тоғлар маҳсулотини реализация қилиш плани 104,2 процент бажарилди. Топшириқча қўшнмча 1 миллион 230 минг сумлик маҳсулот реализация қилинди. «Резинотехника» заводи, кўмир разрез, қурилиш материаллари комбинати, «Подземгаз» станцияси, норузда материаллари карьер, автомобиль ремонт заводи, марказий механика устхоналари, тикув фабрикаси коллективлари мусобақада пешқадамлик қилишмоқда.

Лекин шунинг айтиш керакки, КПСС XXV съезди белгилаб берган тарихий режаларини амалга ошириш учун ҳали кўп ишлар қилиниши керак. Ҳар бир меҳнатчи юбилей йилига ўзи унинг белгиланган социалистик мажбуриятларини бажаришга эришмоғи лозим. Минглаб ангрэнликлар жоннажон маллакатининг катта тўғиғана — 7 ноябрь кўнига икки йиллик программани бажаришга аҳд қилганлар.

Ангрэнликлар портоқ истиқбол йўлида куч-ғайрат, билимларини Улуғ Октябрьнинг 60 йиллигини ёғуз юз билан кутиб олишга сафарбар этаверади.

Шаҳарда муҳим тарихий воқеалар билан боғланган ёдгорликлар, ҳайкаллар қўп. «Қора олтин»нинг кашф этган, Ангрэн заминиде унинг битмас-туғанмас манбалари борлигини олдидан айтиб берган киши машҳур олиғи Г. С. Чикризов эди. У бошчилигидаги геологлар 1940 йилда кўмир конларини топиш борасида жиддий иш олиб бордилар. Ангрэн конини топишдаги самарали феолияти учун профессор Г. С. Чикризов фан соҳасида Давлат мукофотиға сазовор бўлган. Ҳозир шаҳар марказида унинг хотирасига улкан ёдгорлик қад кўтариб турибди [чадаги сурат].

Ангрэнликлар Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлганлар хотирасини ҳам абадийлаштиришган. Бу ёдгорлик пойида гулчамбарлар аримайди [уртадаги сурат].

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик тўйи нишонланиш арасида шаҳарда катта маданият ва истироҳат боғи бунёд этилди. Боғ ўртасига шаҳарга биринчи тўйи қўйган Ўзбекистон оқсоқоли Йўлдош Охунбобоевнинг улуғвор ҳайкали ўрнатилган. Ҳайкал атрофлари чиройли гулзор, кўркам ҳибоблар билан безанди. Ҳозир «Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги» номи бу боғ меҳнатчиларнинг мирқиб дам оладиган жойларидан бири бўлиб қолди [ўнгдаги сурат].

И К К И ҚАҲРАМОН

(Боши 1-бетда).

— Усмон ота билан урраганини айтиб беринг, — сўхбатға қўшилди Хўжа ана.

— Ўзимам шунинг айтмоқчиман. Бу 1944 йил бўлган эди. Шахта тузилгани аввалда охири кўмирға оборот таъминат. Уша дақиқада одамларнинг тилла тоғандек суянганлиги. «Урсе, урсе!» деб бир-бирини қучоқлаб осмонға иритганини кўрсатиб эди. Ҳақиқатдан ҳам ўша пайтда кўмининг қадри тилла билан баравар эди. Тошкентта, Ўзбекистонға Россиядан кўчириб келтирилган юзлаб завод-фабрикалар, паровозлар, одамлар кўмирга мухтор. Бу жонивор кўмининг башараси қора бўлгани билан бағри иссиқ-одини иштади. «Қора олтин» деган номи ҳам ўша пайтда келиб чиқибди...

Шундай қилиб дегди, биринчи қазиб чиқарилган 500 тонна кўмир вагонларға орттиди. Ўнг илгор қончилардан делегация ташкил этилди. Богомаз, Даюшенко, Бакитов деган ҳаммаслар билан мен ҳам «делегат» бўлидим. Кўмининг Тошкентга обороти туширган Усмон Юсуповнинг ҳузурида бўлидик. Усмон ота мендан ҳолаҳвал сўради, қончилар ишлар билан қизиқдилар. Ҳайрашайиб, кўмир жуда зарурлигини, бу таниш-бўлганларимга ҳам етказишнинг, ҳозир шайити оғир, лекин яқин йилларда уруш тугаб, юрт туқин-сонин қўлиб кетишини айтдилар...

— Ҳа, Усмон ота Ангрэнға катта эътибор берган эдилар, — дейди Хўжа Алиқул-ов. — Кўмир қазиб чиқаришнинг кўпайтириш мақсадида 9-шахтанинг ёнида «Ангрэн» разрез бунёдга келди. Разрезда кўмир очиб қолди қазиб олинди, шахтада ернинг остида туннел орқали олиб чиқилди. Мен разрезға 1947 йили, ўн тўнча ёшмида келганман. Ўша пайтда республикамизнинг барча бурчаларидан Ўзбекистоннинг кўмири билан таъминланганлиги ФЗУ очилган, ФЗУни биринчи битирган ўша 360 кишининг бири бўлиганим билан фахрланаман...

Разрезға техника кела бошлаган, уларни ишга соладиган қад эса йўқ. Биз ёш мутахассислар ана шу техниканинг «юниини иритдик». Асли Самарқанднинг

Нарпай райониданман. Ўн ёшимда бошлаб подчашиқ қилдим, кейин Фарҳод ГЭС-ида ишладим. Ўскаваторга ана ўша ерда ишнинг тушиб қолган эди. Ўттиз йилдан буюн экскаватор билан «тиллашиб» келаяман...

— Дастлабки пайтда, урушдан кейинги йилларда шахтада 2 мингдан кўпроқ одам ишларди, — дейди Турғун ана, — ҳозирға келиб кўмир қазиб чиқариш биринчи марта ошди, ишчилар эса ярмига қайтди. Булар техниканинг шарафати. Бундан ўттиз йил олдинги меҳнат билан ҳозиргисини солиштириб бўлмайди. Ҳозир машиналар жонинг роҳати, ўт-бетини бурасанг ўн ишлайверди... Ўғлим Мамашироф мактабни битириб енигма кирди. Шахтада производчи бўлиб ишлайпти. Гоҳида нолиб қолса, ўша йиллардаги оғир меҳнатни гапириб бераман. Бирини ишониб, бирини ишонмайди... Майли, биз кўрдин у кўларини, болаларимиз кўрмасин...

— Разрез ҳам, шахта ҳам 1948 йилда тузиқ фойдаланишга топширилган, — дея эслади Хўжа Алиқул-ов. — Ўша пайтда чет элдан келтирилган, бу билан ишлайдиган экскаваторлар булар эди. Битта экскаваторда туқиқ иши ишларди. Бир машинист, бир ёрдамчи, қочегар ва унинг ўринбосари, мойловчи, икки кўмир узатиш турбачи... Ҳозир эса ўзимизнинг қудратли экскаваторларимизда икки киши ишлайпти. Машинаст ва ёрдамчи. Ҳар сменда нормадати 1220 тонна ўрнига 1500—1600 тоннага етказиб кўмир ортиб бериш...

ҲОЗИР Ангрэн яқинида ўннинг беш йиллик оёб-ёпти бўлган янги Ангрэн ГРЭСининг қурилиши бошланди. Қудратли норузда асосан Ангрэн кўминини истисмоқ қилди. Шунинг учун разрез қуввати йил сайин орта болади. Бу йилги план 4 миллион 600 миғ тонна, 1980 йилда 5 миллион, 1985 йилда бориб эса кўмир қазиб чиқариш 10 миллион тоннаға етади!

Бу—улкан марра. Ангрэнлик шунорлар бу чўққини ҳам муваффақият билан забт этишди. Чунки улар орасида Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Турғун Ҳасанов ва Хўжа Алиқул-ов каби пешқадам коммунистлар, отақалб комсомол-ешлар жуда қўп...

«Ангрэн — юбилей вахтасида» материаллари «Тошкент ҳақиқати» ҳодимлари С. МУСАЕВ, Ҳ. ОЛИМЖОНОВ ва А. АБАЛАН тайёрлаганлар.

ЎЗБЕКИСТОН ҚОЧЕГАРКАСИ

Қудратли техника шахтерларнинг оғирини енгил қилмоқда.

Ангрэн шахридан яқин сат юришга чап томонда улкан деңиз қўға ташланади...

Ҳозирги баҳор кўнлариде деңиз соҳилида бўлган одамнинг баҳри-дили очилди. Унинг қирғоқлари яшил қир-адиқлар билан туташ. Бу адиқлар юксала-юксала мовий тоғлар этагини тутган, тоғ чўққиларидеги оппоқ қор қўзни қувнатди. Худди қаққирсангиз эшитилгандай яқин масофада.

Деңиз сатхи тинимсиз шабадада жимирлайди, шабада муздек сув исини димоққа уфурди. Рўпарадаги тоғлар чўққисидеги қор ва худди шу қорлардан эриб келиб деңизға қўшилаётган мусабффо, муздек сув нафаси тандаги чарқоқни бир зумда аллақайларға учариб кетди...

— Мана шу жойлар яқин келгусида меҳнатнашларнинг сеvimли оромгоҳиға айланади, — дейди ҳамроҳимиз Сайфиддин Насриддинов. — Сув омбори тўла қуриб битказилган, деңиз соҳилини ҳордиқ чиқариш зонасига айлантириш ишлари бошлаб юборилди.

Сайфиддин Насриддинов номини фақат ўзи кўп йиллардан бери ишлаётган разрез қурилиш бошқармасида эмас, балки Ангрэн шахри бўйиға ҳам кўпчилик танийди. Машҳур қурувчи бригадир, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери, Ҳозир

унинг комплекс бригадасида ўндай ортиқ касб ағалари бўлган 64 киши меҳнат қиларди. Оҳангарон сув омборининг иккинчи навбатини қуришпти. Бу ишни ўннинг беш йиллик охирида тугалаш кўзда тутилган.

Бригада составида кичик

МОВИЙ ТОҒЛАР ОҒУШИДА

бригадалар бор. Бетончилар бригадасиға Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қурувчи Мирзақул Азизов бошчилик қиларди, арматурачилар бригадирлари эса Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Қўчқор Матниёзов, С. Насриддинов — бош бригадир.

Сув омбори қурилишиға 1965 йилда киришилди. «Ўзбекшахтострой» трестининг Ангрэн разрез — қурилиш бошқармаси қурувчилари 1966 йилнинг охиридан асосий ишларни бошлади.

...1971 йил 24 март. Бу кун Ангрэнда байрам тўсини олди. Юзлаб кишилар Оҳангарон дарёсининг янги, бетонлаштирилган ўзани бошланадиган жойға тўпланди. Тантанали митинг бўлди. Алван лента қирилди. Тоғнинг тағидан ўнанишган тунет қопқаси кўтарилди.

Дарё суви янги, суний ўзан бўйлаб шарқираб оқа бошлади...

Сув омбори кўмир разрезининг юқори томонида бунёд этилмоқда. Кўмир қазиб чиқарилган сари разрез кентға бориб, Оҳангарон дарёсига тақалиб қолди. Дарёнинг тағи ва нарёғи — кўмир қони. Нима қилиш керак?

Тоғ тағидан беш километр узунлида бир дарё сув ўтадиган туннел қазилди. Ўзтибор беринг, тоғ тағида беш километр узунлида! Замоначи одамлар бу ишни тез ва соз бажаришди. Сув омбориде бошланган туннелнинг охири кўмир разрезининг орқа томонидан олиб чиқиб

либ, дарёнинг янги ўзани билан туташтирилди.

Оҳангарон дарёсининг суви янги ўзан бўйлаб оқа бошлади.

Разрезда эса кўмир қазиб чиқариш ҳажми кескин кўпайди.

— Фақат шунинг эмас, — дейди Оҳангарон гидроузелини эксплуатация қилиш бошқармасининг бошчилиги С. Юсупов, — сув омбори ўз номи билан омбор. Бу ерда кўзла ва кишла Оҳангарон дарёсининг суви тўпланади, баҳорда ва ёзда бу обхажат областимиз пахтаворларини томон йўл олади... Ҳозир Оҳангарон, Пискент ва қисман Бўна районларининг гуаси бизнинг «ҳовучимиз»дан сув ичишти. Оқ-қўрғон райони учун ҳам сув запасимиз бор...

Сув омбори тўла қуриб битказилган, «оби ҳаёт» запаси 170 миллион кубометрга етади! Бунча сув билан мавсум давомида 25 миғ тектар майдондаги гузаларнинг чанқоғини қондириш мумкин.

Ҳозирча бу ерда тўғонининг иккинчи навбати қурилиши қизиган давом этмоқда. Бетончилар Мирзавали Холатов, Мария Горбачёва, Тўрақул Адирматов, арматурачи Нуриддин Сираев, дурадгор Халил Улугов ва бошқалар фидокорона меҳнат қилишпти.

Оҳангарон сув омбори соҳиллари областимизнинг энг хушманзарра, роҳатбахш ҳордиқ масаналаридан бири бўлади. Мусабффо тоғ ҳавоси, асосан деңиз шабадаси бу ерға бир келган одамни лия қайта ўз оғушиға чорлаб туради...

Янги Ангрэнда қўп каватли турар-жой биналари жадал сўраётлар билан қад кўтармоқда.

НАФОСАТ ОЛАМИ

Суратда: томошабинлар
галерея залида.
А. Абалли фотоси.

АНГРЕНДА суратлар галереяси очилганга ўн икки йилдан ортиқроқ бўлди. Галерея яқинда катта кўркам бинога кўчи. Бу ерда кўчирилган ва бинокорлар, нурчилар ва ўқувчилар нафосат олами билан танишиш учун келадилар.

Галереяда совет реалистик тасвирнинг санъатининг меҳнур намуналаридан қолдирилган картиналар намоиш этилмоқда. Картиналарнинг аксарияти томошабин кўзи ўнгиде ўтмиш тарихининг, граждандар урушининг маънавий йилларини, ўрта Осиёда Совет ҳокимиятининг тиклаш учун курашини гавдалантиради. Бу картиналарнинг авторлари ўзбекистон халқ рассоми Виктор Исакович Уфимовдир. Гангиди расом жуда кўп асарларини музей учун соғина сифатида тоширган. Улар орасида тарихий революцион-навузга бағишланган картиналар синди бор.

...Катта полотно Туркия тоғида Совет ҳокимиятининг урнатини учун халқнинг қарамонига курашга бағишланган. Осиновчи жаллодлар томонидан отилган ўн тўрт комиссар картина марказиде турди. Автор бу асарни «Мангулик» деб атаган. Олднинг планда коммунистларнинг баланд гавдаси тасвирланган. Уларнинг нафратли нигоҳи ортида чеккин турган жаллодларга тикланган. Қарамонларга тўғрилган мундир наъзаларига кўриниб турибди. Худди бир лаҳза ўтди-ю, комиссарлар мангуликка қадам қўйдилар.

Ушбу Октябрьнинг 60 йиллини арафасида суратлар галереясини минглаб томошабинлар келиб кўрмоқда.

Бизнинг АХБОРОТ

ҚИЗҚАРЛИ МУНОЗАРА

Тошкент Давлат университетининг 4-ётоқхонасида яқинда «Совет студентининг маънавий қиёфаси» деган мавзуда бахс — мунозара бўлиб ўтди. Бу тадбирни фалсафа фанлари кандидати Б. Тўйчиев олиб борди. У совет студентлари н а т ўқини, яна шайроҳлар билан чет эллик студентларнинг ҳаётлари орасидаги фарқни аниқ фант ва рақамлар асосида очиб берди.

Мунозарада ётоқхонада истифодат қилувчи роман — герман ва тарих факультети студентлари ўзаро баҳс-мунозара бўлиб ўтди. Уларда совет кишиларининг ҳозирги кундаги ороу умидлари, ҳаёт-аҳвол, партия съезди қарорларини амалга ошириш борасида олдинда турган вазифалар муҳома қилинмоқда.

Бундай тадбирлар студентлар шаҳарда с и д а т ётоқхоналарда тез-тез ўтказилиб турилади. Уларда совет кишиларининг ҳозирги кундаги ороу умидлари, ҳаёт-аҳвол, партия съезди қарорларини амалга ошириш борасида олдинда турган вазифалар муҳома қилинмоқда.

Т. ДУСМАТОВ,
СЕЗГИР СТУДЕНТ

Нисвои номиди Тошкент Давлат педагогика институтини физика факультетининг III курси студенти Мария Адинова бегона паспорт ва 360 сўм пул тоғиб олди.

Мария иккинчи йил тўғри декартага келиб топилганини тоғибди. Паспорт йилзахобга Дўстлик районидеги Абай кўчасида истиқомат қилувчи Саттор Негобоевич эди. Ўқувчилар маслаҳатлашиб, С. Негобоевич телеграммга беришга қарор қилишди. Студент қизини сезирилган, педагогларнинг меҳрибонлиги билан топилма бугун-эрта эвасининг қулига тегади.

Д. НАСРИДИНОВ.

СИФАТЛИ МАҲСУЛОТЛАР—ХАЛҚҚА

ШАҲРИМИЗ урушдан кейинги беш йилликлар фарзанди. Бу ерда қисқа муддат ичида бутун бир шаҳар зўнага келди. Аини кунларда у яна ҳам кенгайиб, тўрт томонга қўзғиб ёйиб бормоқда. Қўзғаб турар-кой бинолари, маданий-маиший объектлар бирин-кетин фойдаланишга топшириляпти.

Бизнинг коллективимиз эса мана шу янги-янги объектлар учун пардоз материаллари етказиб беради. Ишлаб чиқариётган маҳсулотимизнинг маълум бир қисминга Ангрен шаҳри учун сарфланади. Аслида эса истеъмолчиларимиз жуда кўп.

КПСС XXV съезди тарихий қарорларини амалга ошира бортан коллективимиз аъзолари Бутуниттифок социалистик мусобақасига ақти қўшилди, ўзининг беш йилликнинг иккинчи йилда аввалги йиллардагига нисбатан кўп ва сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга ҳаракат қилишмоқда. Ишнинг ҳозирги бориши чакки эмас. Биринчи квартал планини 100,2 процента етказиб олимоқда. Бу 4796 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилиб деган гап. Ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан маҳ-

сулот ишлаб чиқариш ҳажми анча ошди, реализация плани 1,6 процент ортиқ бажарилибди. Плана қўшимча 10 шартли километр керамика қувурлари, 2 минг квадрат метр пол учун плитлар, пардоз плиталари, гипс, ва бошқа маҳсулотлар тайёрланди. Бундай муваффақиятларга барча ишчиларимиз, инженер-техник ходимларимизнинг фидокорона меҳнати тўғрйли эришляпти. «Яхши, сифатли, ҳам ҳаракат билан ишлайлик!» деган шир қундалик меҳнатимизнинг асосини ташкил етмоқда. Бунинг натижасида меҳнат унумдорлигини ошириш квартал плани 100,1 процента етказиб бажарилибди. Бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 1,6 процент кўпдир. Маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмининг ошшишга фақат меҳнат унумдорлигини ўстириш ҳисобига эришилди.

Шу йилнинг биринчи кварталда қўшимча 1330 минг сўмлик фойда олди.

КПСС Марказий Комитетининг «Ушбу Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги тўғрисидаги қарори қўшимчада меҳнат-нашарларининг меҳнат ва ижодий активлигини ошириб юборди. Цехлар ва бригада-

ларда Совет давлатининг олтинчи йиллигини муносиб меҳнат зафарлари билан нишонлаш учун социалистик мусобақа тобора аниқ олмақда. К. Якимов ва бошқибойиш цехи, Т. Хошимов бошқибойиш цехи, Э. Фришнер бошқибойиш санитария-фаянс цехи коллективлари мусобақанинг олдинги сафида боришмоқда. Шунингдек, В. Байменов, А. Фокина, Обидов, В. Пономаревлар бошқибойиш цехлари смелалар коллективлари ҳам олдинги сафда боришляпти.

Бир беш йилликда икки беш йиллик шахсий тоғиш-яратини бақариш ташаббусининг издошлари Т. Мадусов, В. Исламов, А. Кривошеиналар ваъдага ваъо қилиш учун барча имкониятларини ишга солишмоқда. Улар йили кунларда ўзининг беш йиллик шахсий тоғиш-яратини бақаришларини тўғрисида рапорт беришляпти. Қўшимчада 450 киши шахсий беш йиллик нормасини уч ярим-тўрт йилда бақаришга аҳд қилган.

Техника тараққийини жадаллаштиришга, ускуналарини модернизациялашга, оғир қўл меҳнати механизациялашга, хомаш ва материалларини тежаб қолдишга иштироҳи ҳамда рационализатор-

ларимиз салмоқли ҳисса қўишмоқда. Ўтган кварталнинг ўзига 15 рационализаторлик таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилди. Бу таклифлардан келадиган йиллик фойда 29,5 минг сўмга етди.

Қоронамида тайёрланаётган маҳсулотлар бепеён мамлакатимизнинг барча бурчакларига, Қамчаткадан тўғриб Мурманскка жўнатилади. Бу бизнинг зимамизга катта масъулият юклайди. Қорона шарафини юксалтириш эса маҳсулот сифатини яхшилаш, унинг мушаккам ва чиройли бўлишини таъминлаш йўлида муштазам нш олиб боришни тақозо етди.

Ўзининг беш йилликнинг иккинчи йилида коллективимиз олдинда катта вазифалар туғрибди. Давлат плани бўйича 19270 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришмиз керак. Бу ўтган йилдан 516 минг сўмлик қўлдан. Ҳозирги октябрда кунларидеги фаолиятимиз, самарадорлик ва сифат учун кураш йўлидаги барча тадбирлар мана шу юксак аъфони шараф билан адо этишга қаратилган.

Т. ИСЛОМОВ,
Ангрен керамика комбинатининг директори.

ИЛМИНИНГ айрим соҳасига киришмиз байни фан тарихи билан узвий боғлиқдир, деган эди СССР фанлар академиясининг президенти, меҳнур олими С. Н. Вавилов. Шу маънода табииётнинг сирли ҳазинасини очувчи, наботот оламининг қалити ҳисобланган фармакология фанининг ҳам ўзига яраша ақойиб ўтмиши, олтин қарфлар билан битилган замонавий саҳифалари бор. Аввало, яқин оғиз суз қадимий замон ва ўша давр алло-малари ҳақида.

Ҳозирги замон фармакологияси таърихияни фан бўлиб, асосан XIX асрда таркиб топди. Доривор моддаларнинг инсон организмига таъсири ва бунинг натижасида баъзида қандай ҳодисалар руй беришини ўрганувчи маъмур предмет лотинча фармакос — дорин, логос — фан сўзларининг мажмуасидан иборатдир. Дорилардан қандай қилиб рақибона фойдаланиш мумкин? Янги-янги дорилар тоғишнинг иқомиятлари мавжудми? Бу саволларга — жавоб беришда франциялик Ф. Маганди, К. Бернал, германиялик Р. Бухеим, О. Шмидберг, россиялик А. А. Соколовский, В. И. Дибковский, О. В. Забогин, И. М. Догель, совет олимлари Н. П. Ковалев, А. А. Личнев, В. В. Савин, И. П. Павлов қабилар катта роль ўйнадилар.

Ўрта Осиёда X—XI асрда келиб дориворлигининг яратилиш яраёнини Ибн Сино нхасига етказди. У асослар бўйи грек асарларида тўпланиб келган тароқ маълумотларни ўз қураиш ва таърихия маълуматини ҳулосалари билан мукаммаллаштирди. Ниҳоят у Россия сингари қимбей усул билан тоғилган бекисоб кўп воситаларни дорилармонлар қозғатиб кетди. Ибн Сино беш жылдан «Ал қонун фити» асарини езд. Унинг иккинчи китоби содда, табиий дорилармонларга бағишланди.

Ушбу Октябрьнинг 60 йиллиги йилида — ўзининг қирқ йиллик юбилейини нишонлашга тарафда кўраётган институтизм коллективни қатор тадбирларни амалга оширишга ҳозирланмоқда. Республикасида фармакология фанининг олтинчи йил кичидиги ривожини тўғрисида ланциялар ўқиб, бўлиб спартакиадасини, студентлар илимий жамаиятининг конференциясини, профессор-ўқитувчиларнинг амалий-назарий анжуменини ўтказиш, қатор илимий асарлар чоп этиш қаби тадбирлар шу лаҳза жумласидир.

Олий ўқув юртимиз ташкил тоғилган 1937 йилда республикада яқин 11 провизор бўлган бўлса, ҳозир уларнинг сони 2617 га етди. Алтега бошқибойиш қарамонларга бағишланган меҳнат унумдорлигини ошириш квартал плани 100,1 процента етказиб бажарилибди. Бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 1,6 процент кўпдир. Маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмининг ошшишга фақат меҳнат унумдорлигини ўстириш ҳисобига эришилди.

ТАБИЁТ ВА КАШФИЁТ

ШИФОКОРЛАР — ШОНЛИ САНАГА

Совет замонасига келиб ақвол мутлақо ўзгарди. Ҳозирги пайтда провизор бўлиш учун олий ўқув юртида беш йил тахсил олиш кирди. Албатта, махсус факультетлар фармацевтика касбини чинакамга севган, табииётнинг «қулфи-динияни» очишга иштирокчи бўлган, кашфийлар қилган хилоси баланд ишлар қабул қилинади. Талабалардаги бундай фахрлардан ўрта мактабларда ўқиб оқган кизларимиз ёш пайтда бўлган бўлиш жуда муҳимдир.

Ушбу Октябрьнинг шонли «савни» йилида — ўзининг қирқ йиллик юбилейини нишонлашга тарафда кўраётган институтизм коллективни қатор тадбирларни амалга оширишга ҳозирланмоқда. Республикасида фармакология фанининг олтинчи йил кичидиги ривожини тўғрисида ланциялар ўқиб, бўлиб спартакиадасини, студентлар илимий жамаиятининг конференциясини, профессор-ўқитувчиларнинг амалий-назарий анжуменини ўтказиш, қатор илимий асарлар чоп этиш қаби тадбирлар шу лаҳза жумласидир.

Олий ўқув юртимиз ташкил тоғилган 1937 йилда республикада яқин 11 провизор бўлган бўлса, ҳозир уларнинг сони 2617 га етди. Алтега бошқибойиш қарамонларга бағишланган меҳнат унумдорлигини ошириш квартал плани 100,1 процента етказиб бажарилибди. Бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 1,6 процент кўпдир. Маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмининг ошшишга фақат меҳнат унумдорлигини ўстириш ҳисобига эришилди.

лар И. А. Харламов, Л. Т. Икромов, И. Тоғмухамедов, У. Ахмедов, К. Юнусова, В. А. Захаров, К. Тиллаев, А. Ибодов, Я. Қодиров, С. Мақкамов кеби олимлар провизор кадрлар етиштиришда ҳормай-тоғмай меҳнат қилмоқдалар. Институтизмнинг янги ўқув корпуси оғишда илм қўқилари эътилоётган студентлар фаолиятига бир нигоҳ ташлайлик. Фармакогнозия, токсикология, аналитик, органик, биология химия сингари ўнлаб кафедраларда, турли хил лабораторияларда аналитик ва назарий маълумотлар ўтказиб, оқ халатли талабаларини, аспирантларини қўриб ҳавасини зид келди.

Фармакология фани организмга доривор моддалар таъсири пайтида ҳаёт фаолиятини ўрганганлиги боисидан ҳам у физиология фанига жуда яқиндир. Демак, фармакология фақат табиий фангагина бўлиб қолмай, кенг маънода биология фан ҳамдир. Химия ривожини фармакология марангига бевосита самарали таъсир қилди. XIX аср бошларида қатор ўсимлик препаратлари олинди Шундай қилиб, XX аср бошларида химиотерапияга асос солинди.

Қўриқли таърихдаги, фармакология фақат дориворлиқ деган тор маънони эв эттирмайди. Бинобарин, у эрмизиканга турткин асрда қилган Гиппократ дорилардан бошлай биришланган барча табиий фанларни ўз ичига олади. Табиий фанларнинг сирлари эса юқорида тилга олинган лабораторияларда, энг мукаммал асос-ускуналар ердамида ҳал қилинади.

Демак, бизнинг институтизмиз тамомламан мутахассислар фақат провизорларга бўлиб эмас, балки химия институтизмизда, биология кафедраларида илмий ишлар олиб бориш, фармацевтика корхоналарида инженер бўлиб ишлайшлар, аптекаларда, судиким лабораторияларида ходимлик қилишлари ҳам мумкин.

Ушбу Октябрь галабасидан кейин ўтган олтинчи йил мобайнида ёлпасига саводсиз бўлган ўлкамизда халқ соғлигини сақлаш ботида катта-катта ишлар қилинди. 1920 йилда дохрий В. И. Ленин декретини асосида Тошкентда Ўрта Осиё Давлат университети ташкил

етилди. Унинг таркибиде медицина факультети ҳам бор бўлиб, у кейинчалик республикада табиий фанларни ривожлантиришда ва шифокор кадрлар етиштиришда улкан аҳамиятга эга бўлди.

Жумладан 1916 йилда Ўзбекистонда яқин 40 га яқин дорихона бўлган бўлса, ҳозир уларнинг сони минглаб саналди. Фақат бизнинг институтизмизда қирқ йил мобайнида 6919 провизор-кадр етишиб кичиди, 16 та докторлик, 110 та кандидатлик диссертациялари ёқилди. 16 та монография, 12 та дарслик, 12 тўпланма, чоп этилди. 2 мингдан зиёд илмий мақолалар босилиб кичиди, юзлаб янги илм дорилармонлар яратилди.

Келажикда бундан ҳам кўп ишлар қилинади. «Социал ва эҳтилол орасида совет кишиларининг сифат-саломатлиги тўғрисида тахсил олиш қилиш ҳам муҳимроқ вазифа бўлди». Бу проблемалар соғлиқни сақлашнинг таъсирли йилида, касалхоналар ва поликлиникалар тармоқини кенгайтириш, медицина асос-ускуналар ва гоёт самарали дорилармонлар ишлаб чиқариш кўпайтириш билан боғлиқдир», деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXV съезиде қилган Ҳисобот доқда.

Бу илкомбахш гаплардаги «гоёт самарали дорилармонлар ишлаб чиқариш кўпайтириш деган сўзлар бевосита бизларга — серкўш Ўзбекистонда меҳнат қилаётган фармакология мутахассисларига ҳам тааллуқлидир. Зотан, бўлажак дориворлар олдига ақойиб наботот олаий билан қундалик мушаккам бўлиш, янги алкоидлар кашф этиш, муолажа воситаларининг жозибали усулларини иштироҳи қилиш, комплекс қимбей препаратлар яратиш ва ниҳоят билимга чанқок авлодларга ўсталик қилиш истикболлари очилмоқда.

Яқинда минглаб ёш йигит ва қизлар ўрта мактабларда, махсус ўқув юртларини, техникумларини тугатдилар. Улар ўзларини учун яқин пайтда касб таълиқ қилган, фармация фани ҳақида ҳам ўйлаб кўрадилар, ақоғи умиддадилар. Институтизмиз эшиги улар учун ҳақимиза очик.

Ривожланиб қараганда буюк аялмо Ибн Сино «Ажал дорилар» кашф этган, 2500 йил бурун эса Гиппократ шиф хасталикларига қарши дово яратган эмиш. Аммо тасодиф тўғрйли уларнинг ширлариде бу дориларини тўқиб юборишган эканлар. Кўш, бу дорилар қандай? Улар қай усул билан тайёрланган? Бунинг ҳозирча билимимиз. Келажикда маъмур саволларга тасдиқ жавоби берадиган ёш фармакологлар етишиб қикса, ажаб эмес!

И. АСАТОВ,
Тошкент фармацевтика институтини провизорини, химия фанлари кандидати.

Спорт

САФАРДА ДУРАНГ

«Пахтакор» навбатдаги ўрашувини Ярославль шаҳрида маҳаллий «Шинник» командаси билан ўтказди. Тошкентлик футболчилар 25-минутда ҳисобини очтиди. Виктор Туркин «Шинник» дарвозабонини Владимир Чуринини турини турини олий мингига мажбур етди. Биринчи бўлиб турганига 1 минут қолганда меҳмонлар ҳисобини тенглаштиридилар.

Ўзининг иккинчи бўлимида пахтакорчилар актив ҳужумига ўтишган бўлсада, 1:1 ҳисоби ўзгармай қолди. «Пахтакор» 11 очко билан ҳалон турини жалвадан бошқариб бормоқда. Шу турда «Қолхооч» командасини 1:0 ҳисобида енган Минск динамочилари ва «Помир» устидан 4:2 ҳисобида қоллиб келган поштак спартакчилар 10 тадан очко билан жалвада иккинчи-унинчи ўринларини ағаллаб туришляпти.

Шу турнинг қолган ўйинларини пажикларни қўйиладиган: «Динамо» (1) — «Торпедо» — 2:0, «Таврия» — «Спартак» (И-Ф) — 2:0, АСК — «Нистру» — 1:1, «Спартак» (Ор) — «Криль» — 1:0, «Торпедо» — «Металлург» — 2:2, «Кузбасс» — «Рубин» — 3:0.

Навбатдаги тур ўйинлари 15 майда бўлади. «Пахтакор» Москвада «Спартак» билан учрашади.

МЕДАЛГА УМИД БОҒЛАБ

Бугун Москвада волейбол бўйича олий лига командалари финал гуруҳи қатнашлари физкультура ўйинлари бошланди. Тошкентнинг «Автобюлид» волейболчилари 31 учрашув ўтказиб, 19 очко билан турини жалвадан турини турини ағаллаб туришляпти. Учунини унинг бораётган Свердловскининг «Уралочка» командаси ҳисобида 20 очко бор. Агар олтин ва кумуш медаллари Москва динамочилари билан Марказий армия спорт клуби волейболчилари ўтасида тақсизлашадиган бўлса (бу командалар ҳисобида 29 ва 25 очко бор) бронза медалига Свердловск ва Тошкент волейболчилари даъвогар бўлиб туришляпти. «Автобюлид» бутун йилининг физкультура институтини спорт клуби командаси билан учрашади.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

РЕКЛАМА ЭЪЛОНЛАР

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ҲУНАР.
ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ ДАВЛАТ КОМИТЕТИ
63-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1977—1978 ўқув йили учун
қўйидаги МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

қўйидаги ДУРАДГОРЛАРИ, қўйидаги БЎҒҚИЛАРИ, ЭЛЕКТР-ГАЗ ПАЙВАНДЧИЛАР, МОНТАЖЧИ-ПАЙВАНДЧИЛАР, БЎҒҚИ-АВТОРЕШНИКЛАР.
Билим юртига 15—17 ёшли, 8-синфини тамомлаган ўғил ва қиз болалар қабул қилинади.
Ўқуш муддати — 3 йил.

Билим юртига тамомлаганлар ўрта маълумот ва билим юртига тамомлаганларини ҳақида диплом оладилар. Билим юртида ўқиган муддат ўзлуксиз меҳнат СТАЖИГА ҚИРАДИ.

Ўқуш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади. Ўқушга қабул қилинганлар бепул кийим-бош, уч маҳал иссиқ овқат ва ётоқхона билан таъминланади. Ишлаб чиқариш таълими даврида иш қилинган 33 проценти тўланади. Билим юртига тамомлаганлар олий ўқув юртларига имтиёзли шартлар билан қабул қилинадилар.

Ўқуш — 1 СЕНТЯБРДА ВОШЛАНАДИ.
Билим юртига кирувчилар куниндаги ҳунокатларини тоғиш-ришлари керак: билим юрти директори номига ёзилган ариза, туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома (ёки паспорт), маълумоти ҳақида гувоҳнома, характеристика, турар жойидан саврава, автобиография, 6 лона фотосурат (3х4 см.).

Билим юрти адреси: 700131, Тошкент шаҳри—131, «Чилдор» масини, 26-квартал, Шайхзола кўчаси (9, 15, 19, 21-трамвайларнинг «Ширини», 32, 54, 71-автобусларининг «12-квартал» беварида). Телефон: 76-27-56.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА

14, 15 МАИ СОАТ 19.30 да

Янги спектакль

Е. Л. ШВАРЦ асари
ТУРОБ ТУЛА
таркиминиси

В. А. ГРАХОВСКИЙ
музикаси

„ОДДИЙ МЎЪЖИЗА“

(2 пардали музикали ертин-комедия)

Саҳналаштирувчи режиссёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист В. С. ИГОЛЬСЕН.
Дирижёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Н. ХАЛИЛОВ.

Балетмейстер — И. Б. ИСМОИЛОВ.
Концертмейстер — А. Б. МАЛИНА, М. А. ФУРМАН.
БИЛЕТЛАР СОТИЛМОҚДА.

93-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1977—78 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

«ЎЗБЕКХЛОПКОМАШ» бирлашмаси базасидаги

Билим юрти қўйидаги МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА МАЛАКАЛИ ИШЧИЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ: металл бўйча тоғар, механика-йигуш ишлари слесари, слесарь-асбосоз, фрезерчи, санаот ускуналарини тузатиш бўйича слесарь, электр пайвандчи.

Билим юртига 8—10 синф ҳажмида маълумотга эга бўлган 14—24 ёшлилар қабул қилинади.

Ўқуш муддати — 1—2 йил.

Ўқувчилар кунига уч маҳал овқат, кийим-бош ва махсус кийим билан таъминланадилар.

Билим юртидаги ўқуш муддати доимий меҳнат стажига киряди.

Билим юрти қўида 30-кечки ишчи ишлар мактаби МАВЖУД.

Ўқушга кириш учун қўйидаги ҳунокатларнинг бўлиши лозим: ариза, маълумоти ҳақидаги ҳужжат (асли), метрика ёки паспорт; 6 лона фотосурат (3х4 см.), автобиография, мактабдан характеристика.

МАШҒУЛОТЛАР — ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДА

СУНИ ВОШЛАНАДИ.

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳар, Қуйишев райони, ГСП, Тольбуковнинг проезд, 92-уш (1, 4, 17, 41, 69, 71, 24-автобусларнинг «Статуя» бекати). Телефон: 66-85-85.

Телевидение

МАРКАЗИЙ

ТЕЛЕВИДЕНИНИНГ

«ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар, 10.10 — Гимнания, 10.30 — Олоғли йўллар, (бадий фильм), 11.50 — Миллионлар ленинча уни. верситети, 15.00 — Хўшхатти фильмлари, 16.05 — Совет кунулиги асослари, 16.35 — Концерт, 17.29 — А. Мекриво, уруш ҳақида шеърлар, 18.00 — Янгиликлар, 18.30 — Болаларга ҳайволлар ҳақида, 19.00 — Янгиликлар, 19.13 — Расмларда қўиш акси бор, 19.45 — Москва ва москвичликлар, 20.15 — Кумуш қарийлар садапона, 20.50 — Визин